

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ
Α. Φλωρόπουλου
για μαθητές με απαιτήσεις

<http://www.floropoulos.gr> - email: info@floropoulos.gr

• ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Βερανζέρου 6, Πλατεία Κάνιγγος, Τηλ.: 210-38.14.584, 38.02.012, Fax: 210-330.42.42
• ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Α. Βουλιαγμένης 244 (μετρό Δάφνης), Τηλ.: 210-9.76.76.76, 9.76.76.77

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Σάββατο 25 Οκτωβρίου 2025

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

A1 . α

1. Λάθος «ἐξ ἀρχῆς μὲν τὰ πρόχειρα τῶν ἀτόπων θαυμάσαντες»
2. Σωστό « διὸ καὶ ὁ φιλόμυθος φιλόσοφος πῶς ἐστίν· ὁ γὰρ μῦθος σύγκειται ἐκ θαυμασίων»
3. Σωστό «σχεδὸν γὰρ πάντων ὑπαρχόντων τῶν ἀναγκαίων καὶ τῶν πρὸς ῥαστώνην καὶ διαγωγὴν ἡ τοιαύτη φρόνησις ἤρξατο ζητεῖσθαι »

β. Ο Αριστοτέλης αναφέρεται στα φυσικά φαινόμενα που σχετίζονται με τη σελήνη, τον ήλιο και τα άστρα, αλλά και την ίδια τη γένεση του σύμπαντος. Τα φαινόμενα αυτά παρουσιάζονται κλιμακούμενα από τα πιο κοντινά στον άνθρωπο και τις δυνατότητες της γνώσης του στα πιο μακρινά και δυσερμήνευτα.

Β1. Σύμφωνα με το απόσπασμα «Διὰ γὰρ τὸ θαυμάζειν ...οἷται ἀγνοεῖν» , οι άνθρωποι άρχισαν να φιλοσοφούν εξαιτίας ενός πάθους, του θαυμασμού « Διὰ γὰρ τὸ θαυμάζειν » . Το ρήμα δεν μπορεί να αποδοθεί πλήρως στα νέα ελληνικά, καθώς περιλαμβάνει τόσο την έκπληξη (ευχάριστη ή δυσάρεστη, άρα και την αμηχανία) όσο και την περιέργεια και τον θαυμασμό. Το θαυμάζειν αποτελεί και για τον Πλάτωνα αρχή της φιλοσοφίας . Το πρωταρχικό αυτό αίτιο προσδιορίζεται χρονικά . Με τον όρο νῦν η έναρξη του φιλοσοφείν τοποθετείται ανά πάσα στιγμή και στο παρόν, μπορεί δηλαδή κάποιος με αφετηρία την έκπληξη να αρχίσει να φιλοσοφεί. Με το πρῶτον η έναρξη τοποθετείται διαχρονικά: κάποια στιγμή στο παρελθόν με αφορμή επίσης την έκπληξη και την περιέργεια, εμφανίστηκαν οι πρώτοι φιλόσοφοι. Σε κάθε περίπτωση οι άνθρωποι ξεκίνησαν να θαυμάζουν αυτά που ήταν κοντά τους (Τά πρόχειρα τῶν ἀτοπων) και έπειτα προχώρησαν προς τα πιο σημαντικά . Το θαυμάζειν προσηλώνεται στα παράδοξα και ανεξήγητα μέσα στην καθημερινότητα. Ο Αλέξανδρος Αφροδισιεύς (3° αι. μ.Χ.) αναφέρει ως τέτοια φαινόμενα τους φυσικούς μαγνήτες, την ίριδα, τη σύσταση των νεφών, τις βροντές και τις αστραπές. Ο αρχικός θαυμασμός μετατρέπεται σε απορία ('Ο δ' άπορῶν καὶ θαυμάζων). Το ρήμα άπορῶ (στερ. α- + πόρος)σημαίνει βρίσκομαι σε αδιέξοδο και αμηχανία, αδυνατώ να καταλάβω και να εξηγήσω κάτι· διατυπώνω απορία, ρωτώ να μάθω κάτι. Ο Αριστοτέλης (Μετά τὰ Φυσικά, 993a30 κ.ε.) παρομοιάζει τη διάνοια που βιώνει την άπορία με διάνοια δεμένη που επιδιώκει λύση (λύσιμo). Με αυτό τον τρόπο η άπορία γίνεται αφετηρία φιλοσοφικής αναζήτησης. Και έτσι ο άνθρωπος φτάνει στο σημείο, όπου συνειδητοποιεί την άγνοια του (οἷται ἀγνοεῖν). Ύστερα από αυτό το σημείο όλες οι

προσπάθειες που καταβάλλει είναι προσανατολισμένες ώστε να ξεφύγει από την άγνοιά του.

B2. Και στα δύο κείμενα γίνεται αναφορά στο περιεχόμενο του όρου «φιλοσοφία» και τους λόγους για τους οποίους ο άνθρωπος φιλοσοφεί. Σύμφωνα με τον Αριστοτέλη η φιλοσοφία σχετίζεται με την προσπάθεια του ανθρώπου να ξεφύγει από την άγνοιά του και μάλιστα είναι μια πνευματική αναζήτηση που δεν σχετίζεται με ακόμα με τις ηθικές επιλογές του ανθρώπου σε πρακτικά ζητήματα της καθημερινής ζωής. Γι' αυτό και η φιλοσοφία αποδίδεται με τον όρο επιστήμη, που σημαίνει ακριβής γνώση. Αντίστοιχα, το ρήμα επίσταμαι σημαίνει «γνωρίζω καλά», «γνωρίζω με βεβαιότητα». Κατά τον Αριστοτέλη η επιστήμη συνδέεται άμεσα με τη λογική λειτουργία του ανθρώπου: επιστήμη δ' ἅπασα μετὰ λόγου ἐστί (Αναλυτικά Ὑστερα, 100b10). Η επιστήμη υπερβαίνει την απλή εμπειρική μάθηση αλλά και τη γνώση μιας τέχνης. Αποτελεί σύνολο τεκμηριωμένων γνώσεων σε συγκεκριμένο και διακριτό τομέα του επιστητού. Ομοίως ο Ντεκάρτ ορίζει τη φιλοσοφία ως «μελέτη της σοφίας» και παραπέμπει στην αναζήτηση των πρώτων αιτίων για τη σε βάθος μελέτη της. Επίσης, προσθέτει ως κύρια διάσταση της έννοιας «φιλοσοφία» την τέλεια γνώση και θέλει να θεμελιώσει τη φιλοσοφία πάνω σε κάποιες αρχές, ώστε να λειτουργήσει αυτή αιτιοκρατικά. Γι' αυτό δεν δίνει έμφαση στη ηθική και πρακτική διάσταση της ανθρώπινης σοφίας.

B3. 1. Σωστό 2. Σωστό 3. Λάθος 4. Λάθος 5. Σωστό

B4. έναρξη, πανσέληνος, ηλιοθεραπεία, διαφυγή, κατάχρηση.

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1. Μετά από αυτό λέει τα εξής ο Ξενοφών: Εσείς είστε στρατηγοί, εσείς ταξίαρχοι και λοχαγοί. Και όταν ήταν ειρήνη, εσείς και σε χρήματα και σε τιμές υπερείχατε από εκείνους· και τώρα λοιπόν, που είναι πόλεμος, πρέπει εσείς να αξιώνετε να είστε καλύτεροι από το πλήθος και να σκέφτεστε από πριν για αυτούς και να κοπιάζετε, αν κάπου υπάρχει ανάγκη. Και τώρα πρώτα νομίζω ότι εσείς θα ωφελούσατε το στρατό, αν φροντίζατε πως όσο το δυνατό πιο γρήγορα θα αντικατασταθούν στρατηγοί και λοχαγοί στη θέση όσων χάθηκαν. Γιατί χωρίς αρχηγούς τίποτε σωστό ή ωφέλιμο δεν μπορεί να γίνει γενικά σε καμία περίπτωση για να μιλήσω σύντομα, κυρίως όμως αποκλείεται εντελώς σε πολεμικές περιόδους.

2. Ο Ξενοφώντας προτρέπει τους στρατηγούς και λοχαγούς να ορίσουν αρχηγούς και στη συνέχεια να συγκεντρώσουν τους στρατιώτες για να τους δώσουν θάρρος. Φαίνεται πως οι στρατιώτες κατευθύνονται απρόθυμα στο στρατόπεδο και στη σκοπιά και είναι λογικό να μην είναι χρήσιμοι σε αυτή την κατάσταση σε ώρα ανάγκης είτε ημέρα είτε και νύχτα.

3. χρήματι, ἀγαθοῦ – ἀμείνωνος – ἀρίστου, τοῖς πλήθεσι, τῷ στρατεύματι, τὴν φυλακὴν, ἐπιμεληθῶσι, γενοῦ, σύλλεγε, καθίστανται, καθιστῶνται, καθισταῖντο, καθιστάσθων/καθιστάσθωσαν.

4α. λοχαγοί= κατηγορούμενο στο **ὕμεῖς**

τούτων= αντικείμενο στο **ἐπλεονεκτεῖτε**

ἀξιοῦν= υποκείμενο στο **δεῖ** τελικό απαρέμφατο

τοῦ πλήθους= γενική συγκριτική στο **ἀμείνους**

ὥς μὲν συνελόντι εἶπεῖν= απόλυτο απαρέμφατο

σῶζειν= αντικείμενο στο **δοκεῖ**, ειδικό απαρέμφατο.

4β. ὅτε εἰρήνη ἦν: Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση. Εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο **ὅτε** που δηλώνει το σύγχρονο και εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό. Συντακτικά λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου.

Σύμπτυξη: **εἰρήνης οὔσης.**